

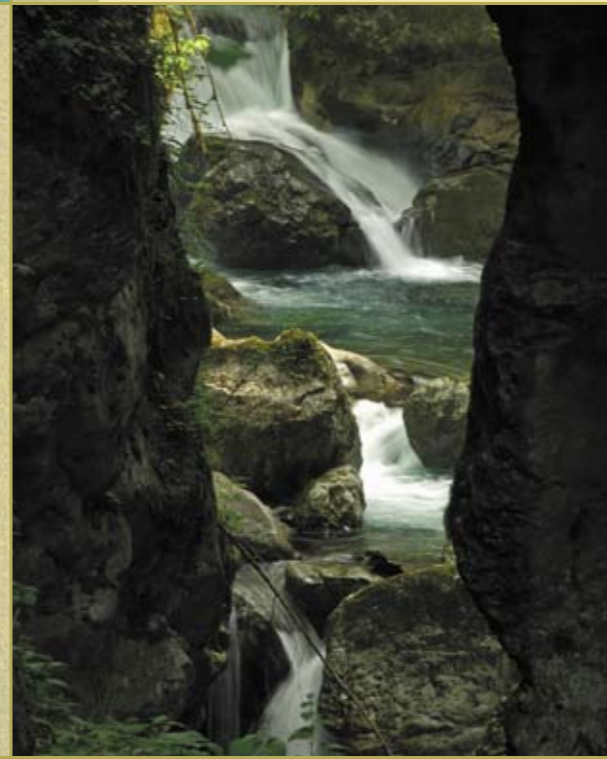
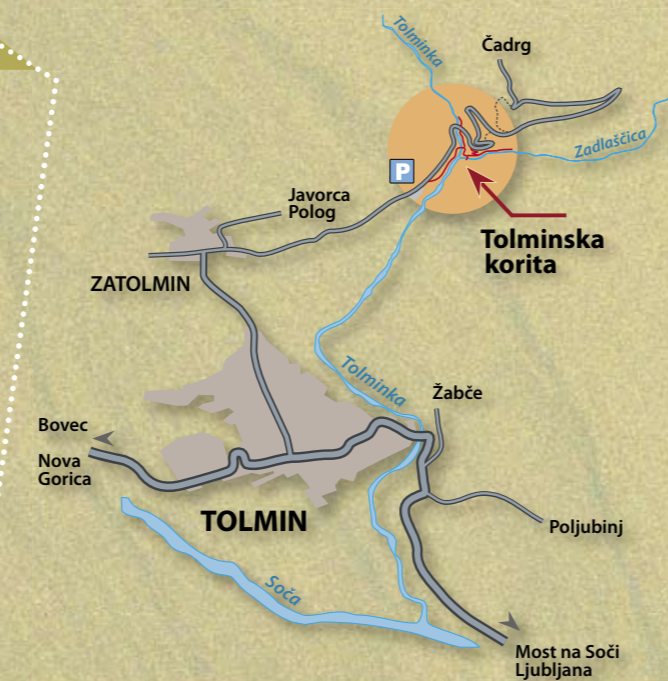
TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Triglavski narodni park je edini slovenski narodni park. Osrednji cilj narodnega parka je **ohraniti naravo**, obenem pa tudi omogočiti raziskovanje, izobraževanje, obiskovanje parka ter prispevati k **sonaravnem razvoju za ljudi**, ki živijo v parku ali na njegovem obrobju. Želja parka je približati naravne in kulturne znamenitosti zavarovanega območja vsem – prebivalcem in obiskovalcem. Spoznavati naravo, kulturno krajino in ljudi v parku je izjemno doživetje, ki pa mora upoštevati osnovne cilje varstva narave. Doživetje Triglavskega narodnega parka in njegovih tematskih poti, kot je ta v **Tolminskih koritih**, naj bo pristno in bogato. Obenem pa ne pozabimo, da smo gostje čudovite, a občutljive narave, ki naj tudi po našem obisku ostane nespremenjena.

Tolminska korita

so najnižja in najbolj južna vstopna točka v Triglavski narodni park in najpomembnejša naravna znamenitost Tolminske občine. Turistične poti na območju korit - ob Tolminki do toplega izvira in ob Zadlaščici do Medvedove glave – je v letih 1953-1958 izklesalo Turistično društvo Tolmin, ki je bilo v nadaljevanju tudi glavni skrbnik teh poti. V naslednjih letih so k vzdrževanju poti veliko pripomogli lastnik bara Tolminska korita in občina Tolmin skozi program javnih del. Aprila 2006 je občina Tolmin zaupala upravljanje turističnih poti na območju zavodu LTO Sotočje, ki danes skrbi za urejenost in opremljenost poti v tesnem sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom.

1 VSTOPNA TOČKA

Na vstopni točki obiskovalci kupijo vstopnice in dobijo informacije. Zelo dobrodošle so tudi pripombe, pohvalne in kritične, v knjigo pohval in pripomb.

2 TERMALNI IZVIR

V kratki vodoravni jami pod Hudičevim mostom je termalni izvir s povprečno temperaturo med 18,8 in 20,8 °C (temperatura Tolminke je od 5 do 9 °C). Površinska voda pronica v globino, se tam zaradi geotermične energije segreje in se po razpokah ali zdobljenih conah ob prelomih dviga nazaj na površje. V Sloveniji je kar nekaj takih izvirov, velika redkost pa so v Julijskih Alpah.

Jama je zaradi podora pod mostom, ki je zgradil in dvignil strugo Tolminke, danes nedostopna. Termalni izvir, ki se izliva v korita, je opazen ob nizkem vodostaju Tolminke.

3 HUDIČEV MOST

Hudičev most in cesto do vasi Zadlaž-Čadrg je leta 1907 zgradilo tolminsko županstvo. Cesto so zgradili domačini skupaj z delavci Bohinjske železnice na začetku prejšnjega stoletja. Pred tem je do vasi vodila le ozka steza čez mostiček na dnu korit. Sprva je bil most lesen, kasneje, v času italijanske oblasti, pa so ga zamenjali z železno konstrukcijo. Od takrat je ostalo tudi današnje ime Hudičev most, ki je v Sloveniji kar pogosto pri mostovih, ki vodijo čez ozke in nevarne globeli.

Naprej do vasi Čadrg je vodila le konjska steza. Leta 1966 so jo vaščani razširili za konjske vprege in avtomobile. Prvi avto (fičo) je prišel v vas 15. 11. 1966.

4 SOTOČJE TOLMINKE IN ZADLAŠČICE, NAJNIŽJA TOČKA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA

Z vrezovanjem Tolminke in Zadlaščice so nastala divja korita z značilnimi prelomi, ki jih vidimo kot gladke navpične ploskve. Podobne vidimo v Julijskih Alpah le še v soteski Mlinarice v Trenti. Vzhodneje si je korita z globinsko erozijo izdolbla Zadlaščica. Ko se tesni obeh korit nekoliko razprejo, se reki združita. Zlitje obeh rek je še posebej zanimivo, saj je to edino sotočje v koritih na ozemlju Slovenije.

Sotočje, s približno nadmorsko višino 180 m, pa je tudi najnižja točka Triglavskega narodnega parka.

5 SOŠKA POSTRV V ZADLAŠČICI

Zadlaščica je rezervat soške postrvi. Obsto soške postrvi je najbolj ogrožen vnos potočne postrvi. Naravne ovire v koritih Skakalce so onemogočile naselitev potočne postrvi po naravni poti, težka dostopnost pa ni dopuščala vlaganja, zato se je na tem območju ohranila soška postrv v svoji prvotni obliki. Ta riba naseljuje Zadlaščico do kmetije Skalnik in njenega pritoka Jelovšček.

Posebnost soške postrvi v Zadlaščici je velik marmorni vzorec, odsotnost rdečih pik pri odraslih ribah in poseben, arhaičen dedni zapis.

6 RASTLINSTVO V TOLMINSKIH KORITIH

Za globoka korita Tolminke in Zadlaščice je značilen preplet alpskega in submediteranskega, toplo- in hladnoljubnega, sušnega in vlagoljubnega rastlinstva in rastja. V koritih rastejo trije slovenski endemiti, ozkolistna preobjeda (*Aconitum angustifolium*), soška smiljka (*Cerastium subtriflorum*) in skalna jelenka (*Athamanta turbit*). Tu je pogosta in značilna endemična vrsta dela Karnijskih in Julijskih Alp in njihovega prigorja, kodrasta sivica (*Tephrosia pseudocrispa*).

V vlažnem skalovju prevladuje združba lipe in skalnega kamnokreča (*Saxifraga petraea-Tiliatum platyphylli*). Prepadni robovi so porasli z grmiščem malega jesena in črnega gabra (*Fraxino orn-Ostryetum carpiniifoliae*). V sestojih obeh združb raste tisa (*Taxus baccata*), ena izmed zaščitenih vrst slovenske flore.

Posebnost so obsežne blazine mahov, ki poraščajo vlažne skale tik nad koriti. Zelo pogosti sta vrsti *Thamnobryum alopecurum* in *Plagiomnium undulatum*.

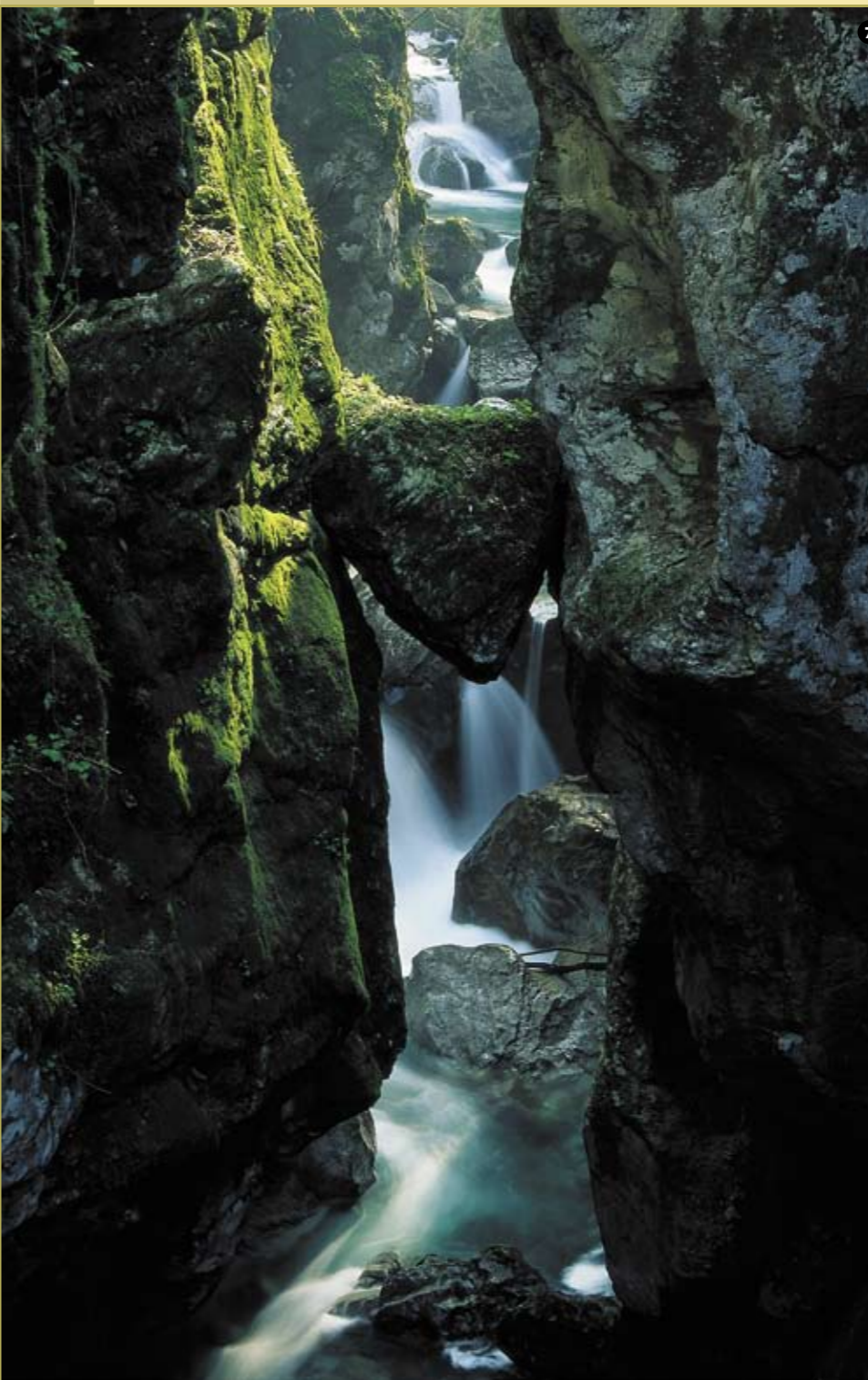
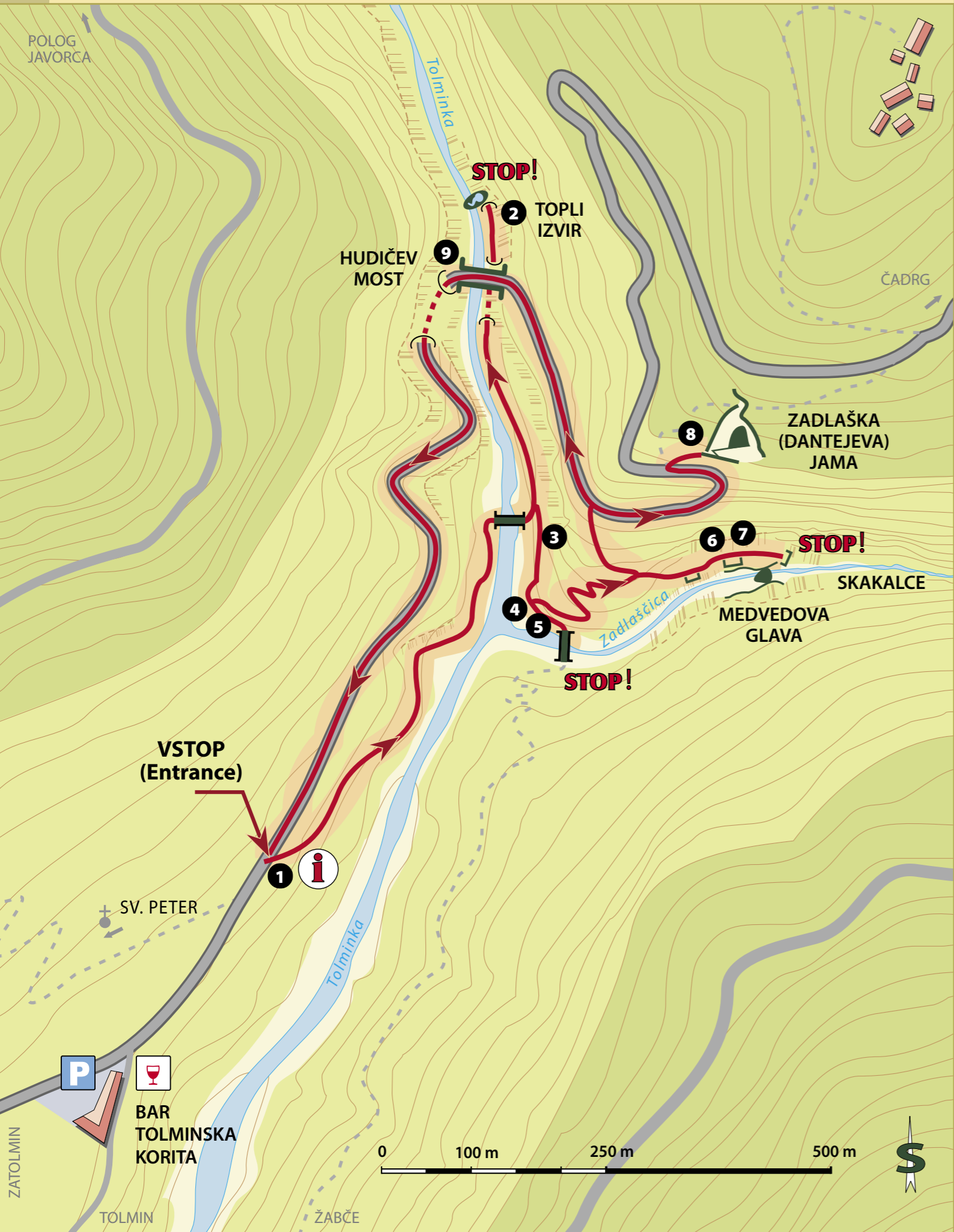
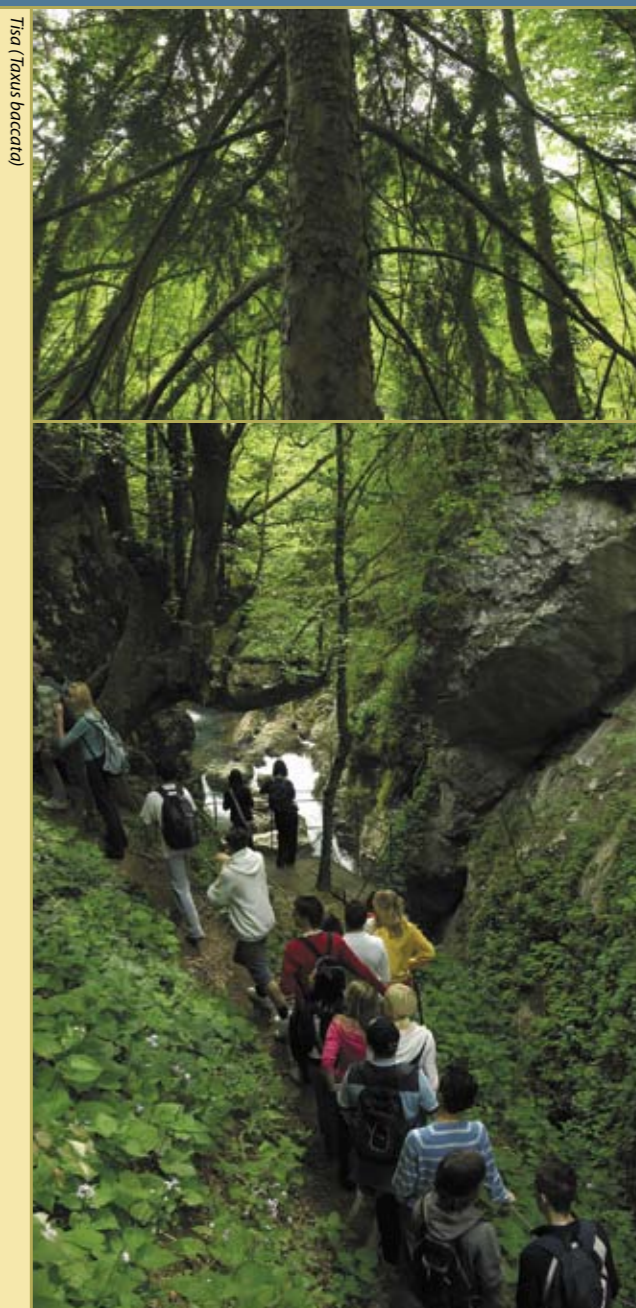
Soška smiljka (*Cerastium subtriflorum*)

Kodrasta sivica (*Tephrosia pseudocrispa*)

Kolenčasta krvomočnica (*Geranium nodosum*)

7 MEDVEDOVA GLAVA IN SKAKALCE

Medvedova glava je ime naravnega mostu – velike skale, ki se je kdaj kdaj zagodila med stene kanjona Zadlaščice. Zaradi izrazite vlage in toplejšega mediteranskega podnebja skozi vse leto je rastje v soteski precej bujno. Skala, poraščena z mahovi, je tako že davno burila domišljijo z videzom poraščene medvedove glave. Ker voda Zadlaščice dobesedno skaklja iz tolmina v tolminu in se v slikovitih slapčih preliva skozi sotesko, so domačini ta del korit poimenovali **Skakalce**.

8 ZADLAŠKA (DANTEJEVA) JAMA

Zadlaška jama, imenovana po vasi Zadlaz, je ena od mnogih jam, po katerih so se odtekale vode soškega ledenika. Jamski splet je dolg 1140 m, globok 41 m, v jami pa so tudi tri dvorane. Pripoveduje se, da je začetek 14. stoletja patriarh Pagano della Torre v Tolminu gostil pesnika Danteja Alighierija. Takrat naj bi obiskal jama in v divjem okolju našel navdih za Pekl v pesnitvi Božanska komedija. Po pesniku je jama dobila tudi svoje drugo ime. Leta 1922 so jo prvi raziskali in izrisali člani planinskega kluba Krpelj ter jo kasneje tudi prilagodili obisku - vklesali stopnice in poglobili rove. Dokončno jo je raziskala in izrisala Jamarska sekcija PD Tolmin leta 1977.

V jami najdemo dve vrsti jamskih hroščev (*Anopthalmus ravasii sotiicus*; Muller 1935 ter *Anopthalmus Tolminensis*; Muller 1922, Pretnar 1970), v njej pa prezimuje tudi netopir mali podkovnjak (*Rhindolophus hipposideros*).

Zadlaška jama sodi med zahtevne turistične jame, zato je za obisk potrebno spremembo jamarskega vodnika in primerna pohodniška oprema.

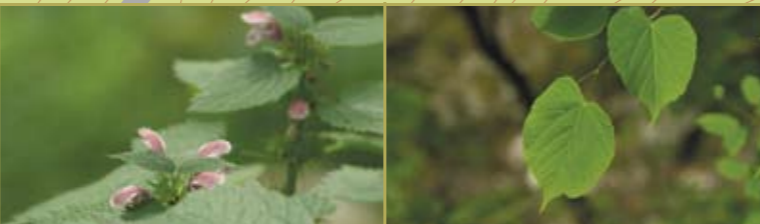

- označena turistična pot
- konec vzdrževanih poti
- bar
- parkirišče
- jama

Dodatne informacije:

LTO Sotočje
Petra Skalarja 4, SI - 5220 Tolmin
tel.: 05 380 04 80, faks: 05 380 04 83
e-pošta: info@lto-sotocje.si
http://www.lto-sotocje.si

Informacijsko središče Triglavskega narodnega parka
Dom Trenta, Na Logu v Trenti, SI - 5232 Soča
tel./faks: 05 388 93 30
e-pošta: dom-tnp.trenta@tnp.gov.si
http://www.tnp.si

Mrtva kopriva (*Lamium maculatum*)

Lipovec (*Tilia cordata*)

Izdal: LTO Sotočje, 2007 • Fotografije: Matevž Lenarčič, Janko Humar, Damijan Leban, Ciril Mlinar • Zemljevidi: Mateja Sirk Fili • Oblikovanje: Ivana Kadivec • Repro: ScanArt • Tisk: Grafika Soča

PRAVILA OBNAŠANJA V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

- Pri obisku v Triglavskem narodnem parku spoštujemo navade in način življenja ljudi, ki tu živijo.
- Občudujemo rastline, a jih ne trgajmo.
- Ne bodimo glasni, da ne bomo vznemirjali živali.
- Za seboj ne puščajmo odpadkov.
- Pse vodimo na vrvi.
- Parkovne poti so namenjene pohodnikom, voznja s kolesi po njih ni dovoljena.
- Na poti sledimo oznakam na stebričkih.
- Vozila puščajmo na označenih mestih ali tik ob cesti.

Opozorilo

Poti na območju Tolminskih korit niso dolge, so pa strme, mestoma izpostavljene in zahtevne. Niso primerne za majhne otroke in za obiskovalce, ki se morajo izogibati telesnim naporom. Primerna pohodniška obutev je obvezna.